

PREGÓ DE SANT MAGÍ 2011

Carles Sala Tamarit

D'entitats i de diables

Benvolguts amics i amigues de sant Magí, d'avui i de sempre, molt bona nit.

De fet el meu nom complet és Carles Ramon Magí Sala Tamarit. Carles pel meu avi matern, Ramon pel meu padrí de cala Quima de la Curullada, i Magí, perquè el capellà de l'església de sant Francesc, a Tarragona, lloc on vaig ser batejat, així ho va voler, i –com era costum aleshores– em va posar el nom del patró d'aquella ciutat, un tal Sant Magí.

Sóc de Cervera. El meu barri és el barri de Sant Ramon, un barri profundament arrelat a la festa de Sant Magí. El barri del senyor Rabell, de cal Cisteró de Pavia, de l'Amadeu Comorera, del Mas i la Victòria, i de tants altres... El barri on s'engalanen les cavalleries i des d'on s'inicia any rera any –a la placeta de l'Estació– l'entrada de l'aigua, el dia d'avui, vigília del Sant.

Visc al carrer Pou Nou, un carrer que del pou sols li queda el nom, doncs l'aigua ha quedat segrestada d'uns anys ençà darrera d'una paret...

Casa nostra és cal Tamarit. També n'hi ha molts que ens coneixen més pel pare, el Sala, el Lluís del banc, del Banesto, un

d'aquells cerverins que van començar de ben jovenets a treballar en diferents entitats bancàries de la ciutat. Havíem tingut una granja, la Granja Avícola Tamarit. Els meus avis –el Carlos i la Manolita– i els meus pares –el Lluís i la Pepita– hi van treballar molt dur i durant molts anys per pujar-nos a la meva germana Montse i a mi. Mai us podem agrair suficientment tot el que ens heu donat.

Al llarg dels anys, fora de la feina, la meva activitat a Cervera ha estat molt vinculada a les entitats de la ciutat (als escoltes, a La Matraca, al Consell de la Joventut, a Càritas, a la cultura popular...), i és per això que m'agradaria centrar la meva dissertació al voltant d'aquests dos temes: les associacions i el voluntariat.

El voluntariat a Cervera.

Les aproximadament 150 entitats de voluntariat del municipi de Cervera, amb una proporció aproximada d'una entitat per cada 65 habitants –tot un rècord–, actuen en diferents àmbits, faciliten i canalitzen la participació ciutadana, i ens garanteixen una societat forta, plural i amb capacitat per donar resposta a bona part de les nostres pròpies necessitats.

Els àmbits d'actuació del voluntariat a la nostra ciutat són diversos, però es poden agrupar en cinc grans blocs:

1. el voluntariat ambiental
2. el voluntariat esportiu, educatiu i comunitari
3. el voluntariat de cooperació internacional
4. el voluntariat cultural
5. el voluntariat social adreçat a persones amb dificultats.

Com deia, més de 150 entitats treballant pel present i el futur de Cervera... Però quants voluntaris?

Més d'un miler, segur. Dos mil? És probable. Seria un bon treball de recerca. Caldria estar al cas que hi ha molta gent que fa tasques de voluntariat en diverses entitats alhora. Això rebaixaria la xifra total, és clar...

Potser aquesta seria una de les primeres tasques a fer per la nova regidoria d'Entitats: elaborar i mantenir actualitzat un bon directori de les associacions de la ciutat, accessible a tothom; concretar el nombre de voluntaris que treballen pels cerverins i per la ciutat; definir les necessitats de les associacions i dels voluntaris... Tot plegat, amb la finalitat d'elaborar un bon pla de suport a les associacions i al voluntariat de Cervera, tot establint-ne prioritats, compartint reptes, amb la dotació econòmica corresponent, revisable en el temps... Aquí ho deixo. Sens dubte és quelcom necessari.

La ciutat dels voluntaris, la ciutat de les entitats.

En Toni Puig, el "gurú" de les ciutats, fundador de la revista "Ajoblanco" i un

Carles Sala llegint el pregó.
Foto de Gómez Grau.

dels pares del concepte "marca ciutat" i creador de la "marca Barcelona", en el seu llibre "*La ciutat de les associacions*" de l'any 1994 ens parla de la ciutat dels voluntaris. Del seu contingut n'he extret algunes idees que m'agradaria fer esment:

- Perquè una ciutat funcioni, tenir una bona salut econòmica, urbanística o cultural no és suficient. Necessita que, dia a dia, existeixin uns ciutadans i unes ciutadanes disposats a fer de voluntaris.
- Necessita, doncs, convertir-se en una ciutat solidària: una ciutat on els ciutadans s'ajudin mútuament. Una ciutat de comunicació, interrelació i intercanvi.
- Molt sovint diem que la ciutat és de la gent, però ho és molt especialment de la gent organitzada en accions i activitats,

en associacions i grups, en serveis socials, culturals, esportius...

- Amb la col·laboració de tots els ciutadans voluntaris i les seves associacions és avui més possible constituir una ciutat solidària i vertebrada a partir dels seus projectes i serveis. Una ciutat emergent i plena de qualitat de vida. Una ciutat de ciutadans voluntaris.

- Amb aquesta ciutat voluntàriament organitzada, les administracions públiques estan obligades a col·laborar, de tu a tu, per traçar objectius ciutadans, gestionar serveis i pensar en les estratègies necessàries perquè la ciutat sigui, de veritat, una democràcia.

- Perquè existeixin moviments socials, les entitats han de coordinar-se, federar-se i funcionar en xarxa. Sols el treball en xarxa, amb uns mínims resultats pactats, crea moviments.

- Les associacions no han d'anar demanant permís perquè se les deixi construir la ciutat. Han d'estar allà on la ciutat es mou, en el centre de poder de decisió i estratègia, amb vida i veu pròpia.

- Volem una ciutat amb un horitzó comú, nascut de les aportacions de les administracions públiques, les organitzacions de ciutadans, i les empreses i els comerços amb vocació de ciutat.

- Sols la ciutat en la que tots són interdependents és humana, visible i té futur. Els ciutadans creem constantment. I amb els nostres moviments creix la ciutat, la nostra ciutat.

Tres entitats triades a dit.

Em voldria aturar breument en tres entitats de Cervera que m'estimo

especialment.

La primera, els Diablers de Cervera, els Carranquers.

Formo part dels Carranquers, amb anades i tornades, des de la seva fundació, l'any 1994. Però per ser més exactes hauria de dir des de l'any 1992, en què ja començava a bullir tot plegat a la comissió de cultura i esbarjo de l'aleshores Consell de la Joventut.

L'entitat compta amb diverses seccions –grallers, tabalers, bestiar, colla infantil i colla gran– i enguany celebra amb la ciutat els 600 anys del fet diabler a Cervera. L'Arxiu Comarcal conserva les primeres ordinacions del Corpus de Cervera, de l'any 1411, on hi apareix l'entremès dels diablers al capdavant, un dels primers referents documentals de tot el país.

No vull deixar passar l'oportunitat que em dona aquest pregó de recordar el Miquel Pont Pedrós, el Miqui, veí del barri de Sant Magí, bon carranquer i millor amic, que malauradament ens va deixar massa aviat. Encara el trobem a faltar.

Els Carranquers mantenim una altra vinculació una mica especial amb Sant Magí. Els explicaré. El dissabte d'Aquelarre nosaltres ens canviem a l'església, que ens cedeix molt amablement l'Associació, i just abans de marxar cap a la Universitat, per l'inici de la cercavila, des de l'any 2004 li fem una pregària a Sant Magí, amb certs aires "santferminencs", on se li demana la seva protecció. El Xavi Martí i el Jordi Castany n'han fet referència en alguns articles del llibret de la festa, però avui gosaré a cantar-la. Diu així:

*A sant Magí es demana, en ser tan gran patró,
que ens guardi de cremades enmig del correfoc.*

*L'espurna maleïda, apagueu bon sant Magí,
amb vostra aigua beneïda, que per beure ja hi ha vi!*

I acaba amb el visques de rigor:

Visca sant Magí! Visca!!!

I una adaptació a l'euskera d'aquest darrer, que sempre ho fa més internacional:

Gora sant Magí! Gora!!!

La segona entitat a la que em voldria referir és quelcom més que una associació. De fet en són vuit en una: la federació d'entitats de cultura popular i de carrer de la ciutat, l'Agrupació Seny Major, de la que formo part de la seva junta. L'Agrupació es va crear l'any 2009 amb quatre objectius principals: sumar i treballar plegats, millorar les festes de Cervera, recuperar els elements festius desapareguts, i donar a conèixer el nostre ampli patrimoni festiu. Crec, sincerament, que gràcies als membres de les vuit entitats que actualment en formen part (Bombollers, Trabucaires, Campaners, Geganters, la colla sardanista Jovencells, Band Tokades, Carranquers i Amics de Sant Magí), amb moltes reunions, amb la feina dels grups de treball, poc a poc, ho estem aconseguint.

I per acabar la tercera, que no la menys important. Aquesta és obligada i més el dia d'avui. L'Associació d'Amics de Sant Magí, l'entitat que m'ha regalat la possibilitat de fer aquest pregó. És evident que sense ells no seria possible la festa. És més, dubto que coneguéssim tant bé a sant Magí, del que sols ens resta saber el número de sabata que calçava... i no dubto que algun dia s'arribi a saber!

Aquesta podríem dir-ne petita entitat cada any aconsegueix un gran miracle, i és que una festa que dura podríem dir-ne ben

Foto de Gómez Grau.

just una setmana sigui present a Cervera i al cor de tots els cerverins i cerverines durant tot l'any. El meu agraïment i, sens dubte, el de tota la ciutat, al vostre esforç i a la vostra dedicació.

Final.

Com que se'm va convidar com a diable a fer aquest pregó, em prendré la llicència d'acabar amb un versot. Avui també toca.

Pels que no ho coneixen tant els versots són unes composicions de caire satíric i burlesc que els diables recitem dins del nostre ball parlat "*Lo joch de Lluciffer e los diables*". La colla gran dels Diables Carranquers el representa per la Festa de la Colla, el dissabte de Corpus, i la colla infantil actualment el dilluns de Festa Major, després de la sortida del Seguici Infantil.

Ens abrigarem una mica... Sinó la cosa
no funciona...

**Els veïns de Sant Magí tot ho tenen gran i gros,
una muralla ben alta,
el pessebre de la Marisa,
i els carrers ben plens de clots.**

Per no parlar de Sant Domènec,
on s'ha aixecat (i molt) un gran teulat.

Adéu a la gran sala,
els diners se'n van al centre
i aquest conte s'ha acabat.

**I a cal Racó què tenim?
Que què tenim?**

**Un aparcament, net d'arbres i ben llis,
perquè el Cabró de l'Aquelarre
es pixi un dia cada 365.**

I un castell la mar de xulo,
ple d'herba i ben tancat,
i així qui el vulgui veure,
no li quedí altra
que pujar al campanar.

**Sant Magí, cal un miracle,
l'ajuntament has d'ajudar.
Però no cal que portis el gaiato,
que algunes coses,
ni picant-les cent vegades,
poca cosa en pot rajar.**

Sóc diable de Cervera,
i com deia un traductor
(portuguès, dalt d'un balcó):
*"Avui, demà i sempre
amb Sant Magí dins el meu cor".*

M'interessa Cervera, la seva història,
el que en ella passa, i sobretot, el que en
ella podem fer entre tots i totes que arribi
a passar.

Dolors, Anna i Laura: tots quatre ho
viurem plegats.

Moltes gràcies i molt bona festa a
tothom!

Cervera, plaça Major,
18 d'agost de 2011

